



EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 27.6.2007
KOM(2007) 364 slutlig

2007/0130 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2004/2003 om regler för och finansiering av politiska partier på europeisk nivå

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1) BAKGRUND

- **Skälen till förslaget och dess syften**

I artikel 191 i EG-fördraget erkänns den viktiga roll som politiska partier spelar på europeisk nivå, och en rättslig grund ges för förordningen om politiska partier som antogs av Europaparlamentet och rådet 2003. För att förstärka och optimera EU:s demokratiska infrastruktur är syftet med detta förslag att förbättra och anpassa den befintliga förordningen med utgångspunkt i den erfarenhet som fåtts under de senaste fyra åren¹.

Det har visat sig att förordningen har gett goda resultat med att skapa en nödvändig ram för åtgärderna och finansieringen av politiska partier på europeisk nivå. Antalet politiska partier på europeisk nivå som finansieras via förordningen har ökat från åtta till totalt tio och utgör ett mycket brett spektrum av de politiska krafterna i Europa. Finansieringen sker genom budgetpost 402 i kapitel 40 i avdelning IV, avsnitt I (parlamentet) av EU:s budget. Trots att förordningen lett till goda resultat är det naturligt att det finns ett behov av att anpassa ramen mot bakgrund av den erfarenhet som vunnits. Syftet med föreliggande förslag är att införa ett begränsat antal förändringar till förordning (EG) 2004/2003 om regler för och finansiering av politiska partier på europeisk nivå, som antogs i juni 2003.

- **Allmän bakgrund**

För Europeiska unionen fortsätter det att vara ett viktigt politiskt mål att främja ett offentligt europeiskt rum för att stimulera ett välinformerat deltagande från medborgarnas sida i unionens demokratiska liv. En av de lärdomar som dragits i samband med att kommissionen börjat främja demokrati, dialog och debatt genom "Plan D" är att det både finns en efterfrågan och möjlighet för åtgärder som förstärker och utvidgar politisk dialog.

Kommissionen betonar i sin vitbok om europeisk kommunikationspolitik de politiska partiernas viktiga roll i utvecklingen av ett offentligt europeiskt rum. Samråden om vitboken visade vikten av en större inblandning av politiska partier på europeisk nivå som genererar gränsöverskridande offentliga debatter i hela Europa. Detta kan också bidra till att stödja en ökad nivå av valdeltagande i europeiska val. Likaså betonades det i kommissionens meddelande "Valet till Europaparlamentet 2004" att europeiska politiska partier också kan spela en roll för främjandet av ett ökat deltagande bland EU-medborgare i den demokratiska processen på en europeisk och nationell nivå².

Det finns inte någon enkel väg – och säkerligen inte en enda lösning – för att uppfylla medborgarnas önskemål om demokrati och deltagande. Det står klart att man måste uppfylla dessa önskemål genom ett stort antal initiativ och åtgärder vilket är särskilt viktigt för initiativ på gräsrotsnivå som drivs av ett aktivt deltagande från medborgarnas sida. Det är viktigt att garantera ett så brett deltagande som möjligt bland medborgarna – inte minst bland unga människor – i unionens demokratiska liv, för att garantera att alla röster blir hörda.

¹ EUT L 297, 15.11.2003, s. 1.

² KOM(2006) 790. Valet till Europaparlamentet 2004: Rapport från kommissionen om unionsmedborgarnas deltagande i bosättningsstaten (direktiv 93/109/EG) och om valarrangemangen (beslut 76/787/EG, ändrat genom beslut 2002/772/EG, Euratom).

På europeisk nivå kan man hjälpa till att stimulera och underlätta arbetet med att nå dessa mål. Detta var och fortsätter att vara det underliggande skälet till att etablera politiska partier på europeisk nivå som spelar en avgörande roll när det gäller att överbrygga klyftan mellan politik på en nationell och europeisk nivå och att ge en röst åt Europas folk.

2) EUROPAPARLAMENTETS UTVÄRDERING AV DEN NUVARANDE FÖRORDNINGEN

Artikel 12 i förordningen uppmanar Europaparlamentet att offentliggöra en rapport för att utvärdera tillämpningen av förordningen. I artikel 12 fastställs att rapporten skall "...ange eventuella ändringar av finansieringssystemet". Europaparlamentet antog en resolution som redogjorde för de slutsatser som dragits den 23 mars 2006³.

I Europaparlamentets resolution har ett antal problem identifierats om hur förordningen har fungerat och man ger rekommendationer om ändringar som skall göras.

Rekommendationerna kan delas upp i tre kategorier:

a) Rekommendationer för att revidera de finansiella bestämmelserna för att anpassa dem till de särskilda behov som de politiska partierna på europeisk nivå har

Denna kategori omfattar särskilt förslag på att det skall bli möjligt att bygga upp finansiella reserver på grundval av finansiering från källor utanför EU:s budget, lätta på reglerna om finansiering mellan olika budgetkategorier, säkerställa finansiell säkerhet som behövs för långsiktig planering och tillåta överföringen av anslag från ett år till det första kvartalet följande år.

b) Rekommendationer till kommissionen att lägga fram förslag för att stödja europeiska politiska stiftelser som har anknytning till politiska partier på europeisk nivå

Denna rekommendation inriktas på behovet av att stimulera utvecklingen av europeiska politiska stiftelser för att stödja och förenkla de europeiska politiska partiernas ansträngningar att främja politisk information och debatt. Kommissionen uppmanas särskilt att lägga fram förslag på hur man kan stödja europeiska politiska stiftelser.

c) Olika rekommendationer att revidera ytterligare aspekter av förordningen i linje med rekommendationer från berörda intressenter

Detta omfattar de problem som uppkommer i brist på en enhetlig rättslig ställning för de europeiska politiska partierna. Dessutom framkommer det i rapporten att det inte finns någon klarhet gällande regler som styr deltagandet av politiska partier på europeisk nivå i valkampanjer. I parlamentets rapport uppmanar man dessutom till att europeiska ungdomsorganisationer beaktas i detta sammanhang.

³ EGT C 292E, 1.12.2006, s. 127.

3) Rättsliga aspekter

• Sammanfattning av den föreslagna åtgärden

Kommissionen har noggrant beaktat Europaparlamentets rekommendationer när den utformat detta förslag.

Det bör betonas att parlamentet har tagit ett antal initiativ för att åtgärda brister som har identifierats i parlamentets resolution genom ändring den 1 februari 2006 efter presidietts beslut av den 29 mars 2004 om antagandet av förordning (EG) 2004/2003⁴. Detta innebär att förslaget att ändra förordningen syftar till att endast ta upp de brister som kräver ändringar av själva förordningen och som inte kan göras av parlamentet själv. Som nämnts tidigare är de relevanta budgetposterna inkluderade i parlamentets avsnitt i EU:s budget och parlamentet är utanordnare.

De ändringar som kommissionen föreslagit kan delas upp i tre huvudpunkter. När det gäller att förbättra de finansiella bestämmelserna som styr finansieringen av politiska partier på europeisk nivå, har man föreslagit att ändra dessa bestämmelser i två avseenden. För det första har det föreslagits att tillåta politiska partier att genom avvikelser från regeln om icke-vinst i artikel 109 i budgetförordningen föra över en viss procentsats (25 %) av de sammanlagda årliga intäkterna från ett år till det första kvartalet följande år. Denna bestämmelse kommer att göra det möjligt för partierna att på ett bättre sätt svara mot förändrade politiska omständigheter och prioriteringar, som är svåra att förutse när man förbereder partiernas årsbudgetar och arbetsprogram.

För det andra har man föreslagit att politiska partier på europeisk nivå skall tillåtas att bygga upp finansiella reserver genom att spara intäkter från partierna själva som överstiger en ny reducerad miniminivå för samfinansiering på 15 %. Den nya artikeln 9.8, som också avviker från regeln om icke-vinst i artikel 109 i budgetförordningen, kommer att göra det möjligt för partierna att ha en högre grad av ekonomisk säkerhet och planering. Genom artikeln kommer partierna samtidigt att stimuleras till att stärka sina egna resurser och på så sätt bli mindre beroende av offentliga medel på europeisk nivå. För att säkra en lämplig balans har man föreslagit att tillåta partier att bygga upp besparingar motsvarande 100 % av deras genomsnittliga årliga intäkter. Om ett parti överstiger denna nivå av besparingar kommer nivån för de framtida offentliga medlen minska i motsvarande grad.

När det gäller frågan om politiska stiftelser på europeisk nivå anser kommissionen att sådana stiftelser spelar en viktig roll för att stödja och främja åtgärder och mål för politiska partier på europeisk nivå. Europeiska politiska stiftelser kan stödja och komplettera politiska partiers verksamhet genom en rad aktiviteter som kan bidra till debatten om EU-politiska frågor och europeisk integration, och även genom att fungera som katalysatorer för nya idéer, analyser och politiska alternativ. Europeiska politiska stiftelser kan då föra samman olika relevanta aktörer – inklusive nationella politiska stiftelser och akademiker – som har potential att berika den offentliga debatten och utveckla nya och innovativa politiska förslag.

⁴ EUT C 150, 28.6.2006, s. 9.

Politiska stiftelser spelar redan en viktig roll i de nationella politiska systemen i många medlemsländer, bland annat eftersom det finns möjligheter för politiska stiftelser att genomföra olika typer av verksamhet, även på längre sikt, för politiska partier på europeisk nivå som av uppenbara skäl i större utsträckning lägger tonvikten på att bemöta unionens dagliga politik. Bland de typer av verksamhet som politiska stiftelser kan genomföra kan följande lyftas fram:

- Observera, analysera och bidra till debatten om EU-politiska frågor och europeisk integration.
- Stödja europeiska seminarier, utbildning, konferenser och studier om sådana frågor mellan huvudintressenter.
- Fungera som en ram för att nationella politiska stiftelser och akademiker skall kunna arbeta tillsammans på europeisk nivå, inklusive ungdomsorganisationer och andra företrädare för det civila samhället.

Eftersom de politiska stiftelserna har en nära anknytning till europeiska politiska partier, har man föreslagit att de måste lämna in sin ansökan om stöd genom det politiska parti på europeisk nivå som de är kopplade till (jfr. nya artikel 4.4). För att säkerställa insyn – och i linje med principerna om verksamhetsbaserad budgetering – kan anslagen till politiska stiftelser på europeisk nivå bli en separat budgetpost enligt kapitel 40, avdelning IV, avsnitt I (parlamentet) av EU:s budget.

Slutligen föreslår man att anslagen som mottagits från EU:s budget också kan användas för att finansiera kampanjer för politiska partier på europeisk nivå inom ramen för val till Europaparlamentet, förutsatt att detta inte innebär direkt eller indirekt finansiering av nationella politiska partier eller deras kandidater. Denna ändring är en logisk följd av det faktum att – i enlighet med den befintliga förordningen – politiska partier på europeisk nivå måste ha deltagit i val till Europaparlamentet eller ha uttryckt sin avsikt att göra det.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2004/2003 om regler för och finansiering av politiska partier på europeisk nivå

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 191, med beaktande av kommissionens förslag⁵,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁶, och

av följande skäl:

- (1) I artikel 12 i förordning (EG) 2004/2003 föreskrivs att Europaparlamentet skall offentliggöra en rapport om tillämpningen av denna förordning, inbegripet – när så är lämpligt – möjliga ändringar av finansieringssystemen.
- (2) Europaparlamentet har i sin resolution av den 23 mars 2006 om tillämpning av förordning (EG) 2004/2003⁷ ansett att förordningen skall förbättras på ett antal punkter mot bakgrund av den erfarenhet som vunnits sedan den trädde i kraft 2003.
- (3) Bestämmelser för att ge ekonomiskt stöd till politiska stiftelser på europeisk nivå skall fastställas i denna förordning. Politiska stiftelser på europeisk nivå som har anknytning till politiska partier på europeisk nivå kan genom sin verksamhet stödja och underbygga europeiska politiska partiers mål, särskilt när det handlar om att bidra till debatten om EU-politiska frågor och europeisk integration, samt genom att fungera som katalysatorer för nya idéer, analyser och politiska alternativ.
- (4) Det är viktigt att garantera ett så brett deltagande som möjligt bland medborgarna i unionens demokratiska liv. I detta sammanhang kan ungdomsorganisationer spela en särskild roll för att främja intresse och konkret kunskap om unionens politiska system bland unga. Dessa organisationer kan aktivt främja ungdomars deltagande i demokratiska aktiviteter på europeisk nivå.

⁵ EUT C [...], [...], s. [...].

⁶ EUT C [...], [...], s. [...].

⁷ EUT C 292 E, 1.12.2006, s. 6.

- (5) Reglerna som styr finansieringen av politiska partier på europeisk nivå bör anpassas så att de tar bättre hänsyn till de särskilda villkor enligt vilka de politiska partierna arbetar. Till dessa villkor hör förändrade politiska utmaningar och dagordningar som innebär budgetkonsekvenser som de politiska partierna inte kan förutse vid upprättandet av sina årliga arbetsprogram och budgetar. I detta syfte bör en regel införas som ger begränsad möjlighet till överföring av finansiering från ett år till det första kvartalet följande år.
- (6) För att stärka partiernas möjligheter till långsiktig finansiell planering och ta hänsyn till de olika finansieringsbehoven från ett år till ett annat samt för att stärka incitamenten för partierna att inte endast vara beroende av offentliga medel, bör politiska partier på europeisk nivå tillåtas att etablera begränsade finansiella reserver som baseras på egna resurser från andra källor än Europeiska unionens budget.
- (7) För att skapa förutsättningar för finansiering av politiska partier på europeisk nivå, samtidigt som man uppmuntrar dem att säkerställa en tillräcklig långsiktig finansiell planering, bör minimikravet för samfinansiering anpassas.
- (8) I syfte att ytterligare stärka och främja den europeiska karaktären i valen till Europaparlamentet, bör det fastställas att anslag som har mottagits från EU:s budget också kan användas för att finansiera kampanjer för politiska partier på europeisk nivå inom ramen för val till Europaparlamentet, förutsatt att detta inte innebär direkt eller indirekt finansiering av nationella politiska partier eller deras kandidater.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 2004/2003 skall ändras på följande sätt:

- (1) I artikel 2 skall följande punkt 4 läggas till:

”4. Med ”politiska stiftelser på europeisk nivå” avses en enhet eller ett nätverk av enheter som är en juridisk person i medlemsstaten och är kopplad till ett politiskt parti på europeisk nivå, och som genom sin verksamhet stöder och kompletterar målen för det politiska partiet genom att särskilt utföra följande uppgifter:

- Observera, analysera och bidra till debatten om EU-politiska frågor och europeisk integration.
- Organisera och stödja seminarier, utbildning, konferenser och studier om sådana frågor mellan huvudintressenter, även ungdomsorganisationer och andra representanter för det civila samhället.
- Fungera som en ram för att nationella politiska stiftelser och akademiker skall kunna arbeta tillsammans på europeisk nivå.”

(2) Artikel 3 skall ändras på följande sätt:

Följande andra och tredje stycke skall läggas till efter punkt d:

En politisk stiftelse på europeisk nivå skall uppfylla följande villkor:

(a) Den måste vara knuten till ett av de politiska partier på europeisk nivå som erkänts i enlighet med artikel 3, och som godkänts av partiet.

(b) Den måste respektera, i synnerhet i sitt program och i sin verksamhet, de principer på vilka Europeiska unionen grundar sig, nämligen principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen.

Inom ramen för förordningen är det varje politiskt parti och stiftelse på europeisk nivå som skall definiera de särskilda formerna för förhållandet dem emellan. Detta inbegriper en lämplig grad av åtskillnad av den dagliga förvaltningen samt ledningsstrukturen för den politiska stiftelse på europeisk nivå å ena sidan och det politiska parti på europeisk nivå som stiftelsen är knuten till å den andra.”

(3) I artikel 4 skall följande punkter läggas till som punkterna 4, 5, 6 och 7:

”4. En politisk stiftelse på europeisk nivå kan ansöka om finansiering genom det politiska parti som den är kopplad till.

5. Anslag till en politisk stiftelse på europeisk nivå skall fördelas på basis av den tidigare tillhörighet med ett politiskt parti på europeisk nivå, genom tillämpning av bestämmelserna i artikel 10.1. Artikel 9 skall tillämpas på de fördelade anslagen.

6. Anslag som beviljas en politisk stiftelse på europeisk nivå får endast användas i syfte att finansiera dennes verksamhet i enlighet med bestämmelserna i artikel 2.4.

7. Bestämmelserna i punkt 1 och 3 skall tillämpas på motsvarande sätt på politiska stiftelser på europeisk nivå vid bedömningen av ansökningar om finansiering från Europeiska unionens allmänna budget.”

(4) I artikel 5 skall följande punkter läggas till som punkterna 4, 5 och 6:

”4. Bestämmelserna i punkt 2 skall tillämpas på motsvarande sätt på politiska stiftelser på europeisk nivå.

5. Om det politiska parti på europeisk nivå till vilken en politisk stiftelse på europeisk nivå är kopplad inte längre kan betraktas som sådant, skall den berörda politiska stiftelsen på europeisk nivå uteslutas från finansiering i enlighet med denna förordning.

6. Om Europaparlamentet konstaterar att något av villkoren i artikel 3 c inte längre är uppfyllt, skall den berörda politiska stiftelsen på europeisk nivå uteslutas från finansiering i enlighet med denna förordning.”

- (5) Artikel 6 skall ersättas med följande:

”Artikel 6

Skyldigheter i samband med finansieringen

1. Ett politiskt parti på europeisk nivå samt politiska stiftelser på europeisk nivå skall

(a) årligen offentliggöra sina inkomster och utgifter samt en redovisning av sina tillgångar och skulder, och

(b) redovisa sina finansieringskällor genom att tillhandahålla en förteckning över donatorer och donationerna från varje donator, med undantag av donationer som inte överstiger 500 euro.

Det får inte ta emot

(a) anonyma donationer,

(b) donationer som härrör från budgetarna för de politiska grupperna i Europaparlamentet,

(c) donationer från företag över vilka de offentliga myndigheterna kan utöva ett direkt eller indirekt bestämmande inflytande på grund av ägarförhållanden, finansiellt deltagande eller regler som styr företaget,

(d) donationer som överstiger 12 000 euro per år och donator, från andra fysiska eller juridiska personer än de företag som avses i c och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 och 3.

2. Bidrag till politiska partier på europeisk nivå från nationella partier som är medlemmar i ett politiskt parti på europeisk nivå är tillåtna. De får inte överstiga 40 % av partiets årliga budget.

3. Bidrag till politiska stiftelser på europeisk nivå från nationella stiftelser som är medlemmar i ett politiskt stiftelse på europeisk nivå, samt från politiska partier på europeisk nivå är tillåtna. De får inte överstiga 40 % av stiftelsens årliga budget”.

- (6) Artikel 7 skall ersättas med följande:

”Artikel 7

Finansieringsförbud

1. Finansiering av politiska partier på europeisk nivå ur Europeiska unionens allmänna budget eller från någon annan källa får inte utnyttjas för att direkt eller indirekt finansiera andra politiska partier, i synnerhet inte nationella partier; dessa fortsätter att omfattas av sina nationella bestämmelser.
2. Finansieringen av politiska stiftelser på europeisk nivå från Europeiska unionens allmänna budget får inte utnyttjas för att direkt eller indirekt finansiera politiska partier varken på europeisk eller nationell nivå, eller stiftelser på nationell nivå”.

- (7) Artikel 8 skall ersättas med följande:

”Artikel 8

Utgifternas art

Utan att det påverkar finansieringen av politiska stiftelser, får anslag som har tilldelats från Europeiska unionens allmänna budget i enlighet med denna förordning, endast användas för att täcka utgifter som direkt avser de mål som uppställs i det politiska program som avses i artikel 4.2 b.

Till dessa utgifter skall höra administrativa utgifter och utgifter för tekniskt stöd, möten, forskning, gränsöverskridande arrangemang, undersökningar, information och publikationer.

Till dessa utgifter kan också höra finansieringen av kampanjer för politiska partier på europeisk nivå inom ramen för val till Europaparlamentet, i vilka de deltar i enlighet med artikel 3 d. I enlighet med artikel 7 skall dessa anslag inte direkt eller indirekt finansiera nationella politiska partier eller deras kandidater.”

- (8) Artikel 9 skall ändras på följande sätt:

- (a) Punkt 1 skall ersättas med följande:

”1. Anslagen för finansiering av politiska partier på europeisk nivå samt politiska stiftelser på europeisk nivå skall fastställas i enlighet med budgetförfarandena och skall genomföras i enlighet med budgetförordningen (rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002*) och genomförandebestämmelserna i enlighet med Europeiska gemenskapernas allmänna budget och Europeiska gemenskapernas kommissions förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002**).

Genomförandeförfarandena för förordningen fastställs av utanordnaren.”

(b) Punkt 3 skall ersättas med följande:

”3. Kontrollen av finansiering som beviljas enligt denna förordning skall ske i enlighet med förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 och förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002.

Kontrollen skall även genomföras på grundval av ett årligt godkännande av en extern och oberoende revision. Detta godkännande skall överlämnas till Europaparlamentet inom sex månader efter det aktuella budgetårets slut.

(c) Följande punkter 7, 8 och 9 skall läggas till:

”7. Om ett politiskt parti på europeisk nivå har intäkter som överstiger utgifterna vid slutet av det budgetår för vilket den mottagit ett bidrag till administrationskostnader, kan en del av överskottet upp till 25 % av de totala intäkterna för det året, med avvikelse från regeln om icke-vinst i artikel 109 i förordningen (EG, Euratom) nr 1995/2006, föras över till följande år under förutsättning att det används före slutet av det första kvartalet på följande år.

8. I syfte att kontrollera regeln om icke-vinst skall egna medel – särskilt donationer och medlemsavgifter som har lagts samman i de årliga transaktionerna från ett politiskt parti på europeisk nivå – som överstiger de 15 % av de stödberättigande kostnaderna som mottagaren står för, inte tas med i beräkningen.

9. Bestämmelserna i punkt 8 skall inte tillämpas om ett politiskt partis finansiella reserver överstiger 100 % av partiets genomsnittliga årsintäkt.”

* EUT L 248, 16.9.2002, s. 1.

** EUT L 357, 31.12.2002, s. 1.

(9) Artikel 10.2 skall ersättas med följande:

”2. Finansieringen ur Europeiska unionens allmänna budget får inte överstiga 85 % av budgeten för ett politiskt parti eller en politisk stiftelse på europeisk nivå. Bevisbördan skall ligga hos det berörda politiska partiet på europeisk nivå.

(10) Artikel 12 skall ersättas med följande:

”Artikel 12

Utvärdering

Europaparlamentet skall senast 15 februari 2011 offentliggöra en rapport om tillämpningen av denna förordning och om de finansierade verksamheterna. Rapporten skall, i förekommande fall, ange eventuella ändringar av finansieringssystemet.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den [...]

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande